Рубежанська Вікторія Олегівна
канд. екон. наук, старший викладач кафедри фінансів, обліку та банківської справи
ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка», Україна

Краснопольська Аліна Сергіївна
здобувач вищої освіти Навчально-наукового інституту економіки та бізнесу
ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка», Україна

НАПРЯМИ УДОСКОНАЛЕННЯ РОЗВИТКУ ФІНАНСОВО-КРЕДИТНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ

Однією з центральних проблем сучасного аграрного сектору України є досягнення стабільного і якісного економічного зростання. У числі чинників, що безпосередню діють на динаміку економічного розвитку сектору аграрного виробництва, вирішальна роль належить процесам, здійснюваним у фінансовій сфері.

Забезпечення формування достатнього об'єму фінансових ресурсів відповідно до задач розвитку агропромислового комплексу, а також найбільш ефективне їх використання є однією з умов виведення аграрного сектору України зі стану економічної кризи, здійснення структурних зрушень, підвищення якісних показників господарської діяльності на мікро- і макро- рівні.

Вважаємо, що організація кредитування аграрного сектору економіки повинна будуватися на наступних принципах:

формування багатоукладної банківської системи. Одним з напрямів цього принципу є те, щоб в першому другому рівні банківської системи, разом з комерційними банками створювалися кооперативні банки за участю у формуванні статутного капіталу держави та державний аграрний земельний банк;

формування багатоукладної парабанківської системи на чолі з розвинутою системою кредитної кооперації та активізація агрострахування;

впровадження іпотечних кредитів довгострокового інвестиційного характеру під заставу земель агропризначення, що забезпечують оновлення матеріально-технічної бази, реконструкцію, модернізацію господарств, впровадження нових технологій;

застосування диференціації і стимулюючої спрямованість пільгових кредитів у рамках адміністративного району, регіону;

забезпечення державної фінансової підтримки сільськогосподарських підприємств через державні аграрні фонди та інститути банківської та пара банківської системи

здійснення функціональної диференціації кредитних інститутів за видами кредиту (іпотечний, комерційний) [1-2].

Проте скористатися банківським капіталом можуть небагато, оскільки у більшості сільськогосподарських товаровиробників відсутнє заставне майно, достатнє для забезпечення повернення кредиту [3]. У той же час суб'єкти аграрного підприємництва мають у власності або використовують на правах оренди земельні ділянки, які у всьому Світ розглядаються як найкраща гарантія кредитоспроможності позичальника нарівні з будь-яким нерухомим майном. Таким чином, державний земельний банк має посісти одне з центральних місць у системі функціонування і розвитку аграрного сектору, так як застава землі є найбільш ефективним засобом забезпечення зобов'язань і повинна сприяти залученню інвестицій у сферу сільського господарства, опосередковуючи його розвиток.

Особливу участь у фінансово-кредитному забезпеченні розвитку сільськогосподарських підприємств повинна зайняти сільська кредитна кооперація. Кредитна кооперація відіграє виняткову роль у зміцненні економічного потенціалу,

конкурентоспроможності і соціального статусу сільськогосподарських виробників, поліпшенні умов господарювання та створення стимулів для зростання товарної продукції [4]. Сьогодні у кредитної кооперації є два напрями розвитку:

створення в регіонах одиночних кооперативів, що функціонують незалежно один від одного;

створення багаторівневих регіональних систем.

Практика діяльності як незалежних кредитних кооперативів, так і кооперативів, що працюють в системі, свідчить, що перспектива розвитку тільки в системах. Але для розвитку кредитної кооперації необхідна підтримка держави, для чого необхідно прийняти ряд законодавчих, нормативних актів, що встановлюють особливий режим формування їх статутного капіталу, оподаткування та ін. [5-6].

Таким чином, основними напрямами удосконалення розвитку фінансово-кредитного забезпечення сільськогосподарських підприємств є:

формування ефективної специфічної організаційно-функціональної інфраструктура фінансово-кредитного забезпечення розвитку підприємств аграрного сектору економіки;

розвиток довгострокового кредитування з використанням іпотечних схем під заставу сільськогосподарської землі;

розвиток регіональної системи сільської кредитної кооперації;

стимулювання інвестиційної активності населення через розвиток банківської системи, фондового ринку, ринку страхових послуг, кредитної кооперації;

стимулювання залучення інвестицій в агропромисловий комплекс шляхом надання державних гарантій, податкових пільг та інших фінансових інструментів;

створення термінових ринків форвардних і ф'ючерсних контрактів; розширення діяльності лізингових компаній шляхом розвитку форм державної підтримки лізингу в аграрній сфері, залучення до фінансування лізингових операцій кредитів банків;

удосконалення механізму страхування виробничих і комерційних ризиків;

створення регіональних горизонтально і вертикально-інтегрованих структур, діючих у сфері сільськогосподарського виробництва, переробки, матеріально-технічного обслуговування і збуту.

Список використаних джерел:

1. Zos-Kior, M., Shkurupii, O., Fedirets, O., Shulzhenko, I., Hnatenko, I. & Rubezhanska V. (2021). Modeling of the Investment Program Formation Process of Ecological Management of the Agrarian Cluster. European Journal of Sustainable Development, 10(1), 571-583. Retrieved from: https://doi.org/10.14207/ejsd.2021.v10n1p571.
2. Brockova, K., Rossokha, V., Chaban, V., Zos-Kior, M., Hnatenko, I., Rubezhanska, V. (2021). Economic mechanism of optimizing the innovation investment program of the development of agro-industrial production. Management Theory and Studies for Rural Business and Infrastructure Development, 43(1), 129–136. Retrieved from: https://doi.org/10.15544/mts.2021.11.
3. Zos-Kior M., Hnatenko I., Isai O., Shtuler I., Samborskyi O., Rubezhanska V. (2020). Management of efficiency of the energy and resource saving innovative projects at the processing enterprises. Management Theory and Studies for Rural Business and Infrastructure Development, 42(4), pp. 504–515. Retrieved from: https://doi.org/10.15544/mts.2020.52.
4. Semenov A., Kuksa I., Hnatenko I., Sazonova T., Babiy L., Rubezhanska V. (2021). Management of Energy and Resource - Saving Innovation Projects at Agri-Food Enterprises. TEM Journal, 10(2), pp. 751-756. https://doi.org/10.18421/TEM102-32.
5. Mazur N., Khrystenko L., Pásztorová J., Zos-Kior M., Hnatenko I., Puzyrova P., Rubezhanska V. Improvement of controlling in the financial management of enterprises. TEM Journal. 2021. Vol. 10(4), P.1605-1609.
6. Rossokha V., Mykhaylov S., Bolshaia I., Diukariev D., Galtsova O., Trokhymets O., Ilin V., Zos-Kior M., Hnatenko I., Rubezhanska V. Management of simultaneous strategizing of innovative projects of agricultural enterprises responsive to risks, outsourcing and competition. Journal of Hygienic Engineering and Design. 2021. Vol. 36, P. 199-205.